

Inflammatoriske fistler

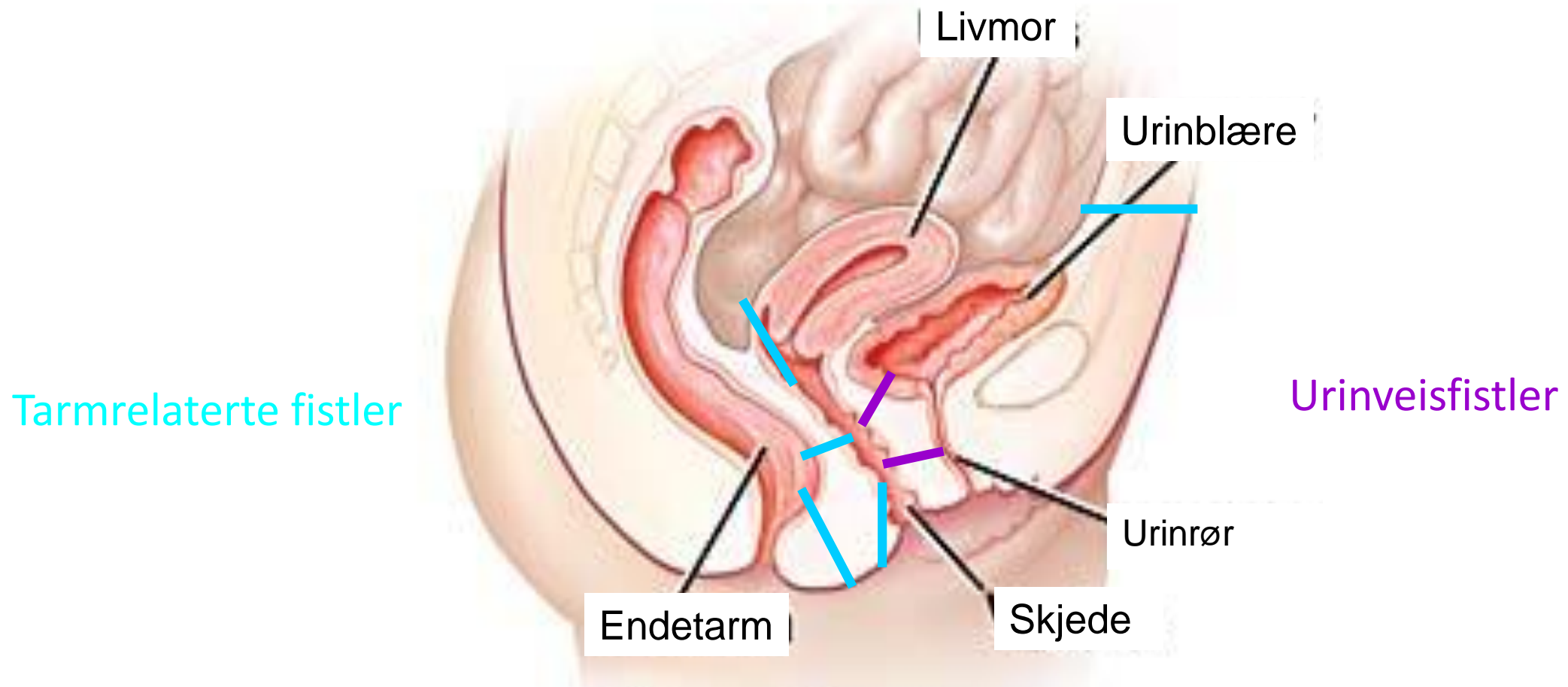
«Skjærsilden mellom gastro- og
gynekologi»
erfaringer fra
Nasjonalt Behandlingstjeneste for
Gynekologiske Fistler

Jone Trovik

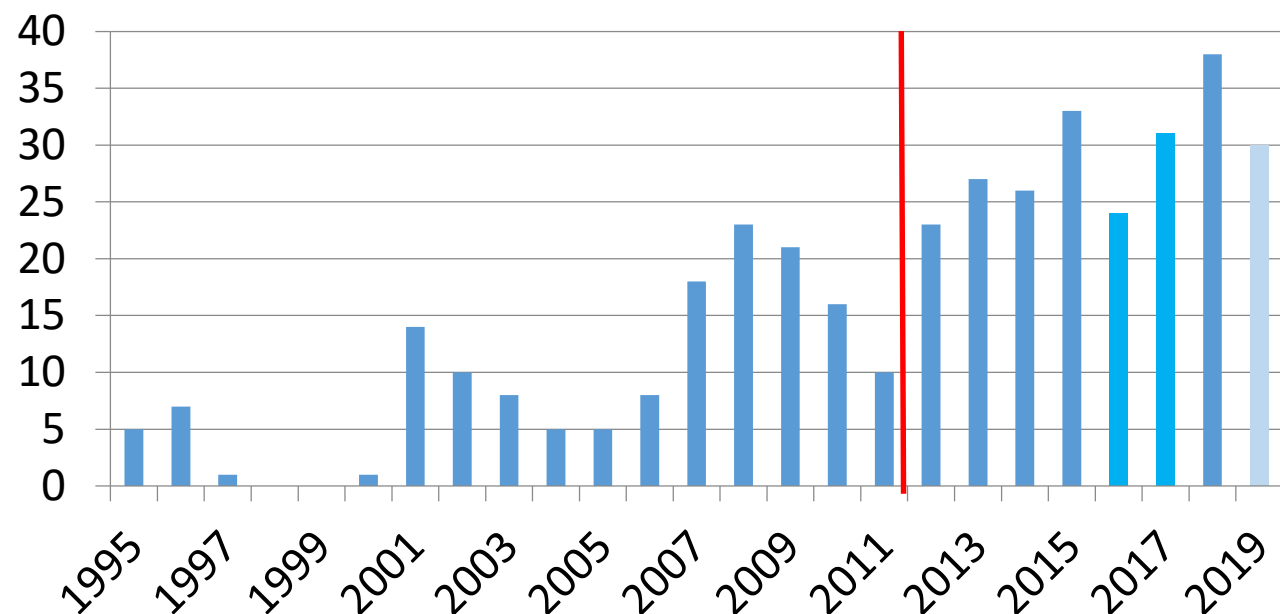
Gynekologisk avdeling, KK Haukeland Universitetssjukehus

Fistel: definisjon

Unormal forbindelse
- mellom to hulorgan
- ut til hud

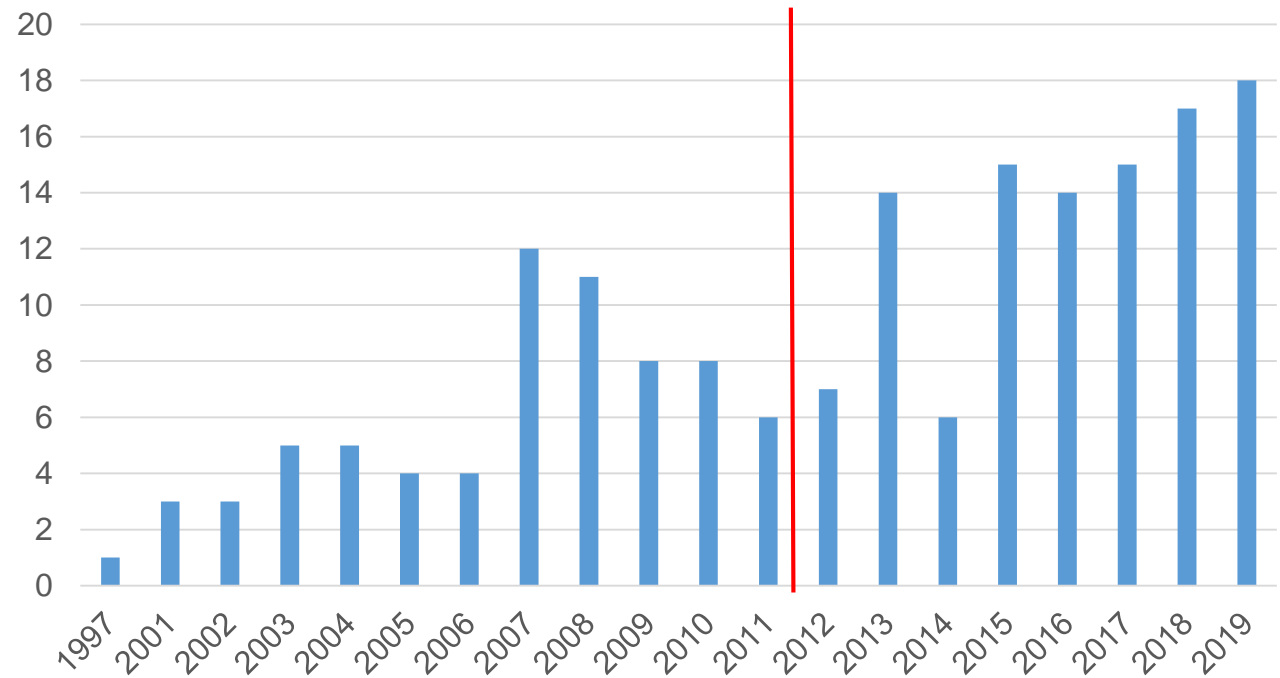

Henvisninger til NBTGF

- Tarmfistler

- 385 pasienter henvist
- Ca 29 pr år siste syv år
- pasienten undersøkes flere ganger
- flere behandlingsmodaliteter
- 2017-19: 68/99 (69%) nasjonalt behov
- 2017-19: 39/68 (57%) utenfra Helse-Vest
- 2017-19: 58/68 (85%) påvist fistel

- Urofistler

- 183 pasienter henvist
- Ca 15 pas pr år siste 5 år
- oftest 1 behandling
- 2017-19: 43/50 (86%) nasjonalt behov
- 2017-19: 30/43 (70%) utenfra Helse-Vest
- 2017-19: 38/43 (89%) påvist fistel

Gynekologiske fistler årsak

- **Obstetrisk** Hovedårsak i utviklingsland
- **Kirurgi:** Hovedårsak til urofistler
 - Hysterectomi
 - Tarmreseksjon/tarmskade
- Cancer/Stråling
 - Rectum/cervix/corpus
- **Inflammatorisk tarmsykdom**
 - Ulcerøs colitt, Mb.Crohn
- **Infeksjon**
 - Divertikulitt
 - Perianal abscess, bartholinitt
- Traume
 - Genital mutilering (Kvinnelig omskjæring)
 - Seksuell vold

NBTGF tom 2019 435 kvinner n (%)	Enterofistler totalt 282 n (%)
72 (17)	60 (21)
153 (35)	42 (15)
54 (12)	44 (16)
61 (14)	60 (21)
63 (15)	23 (8) 40 (14)
6 (1)	3 (1)

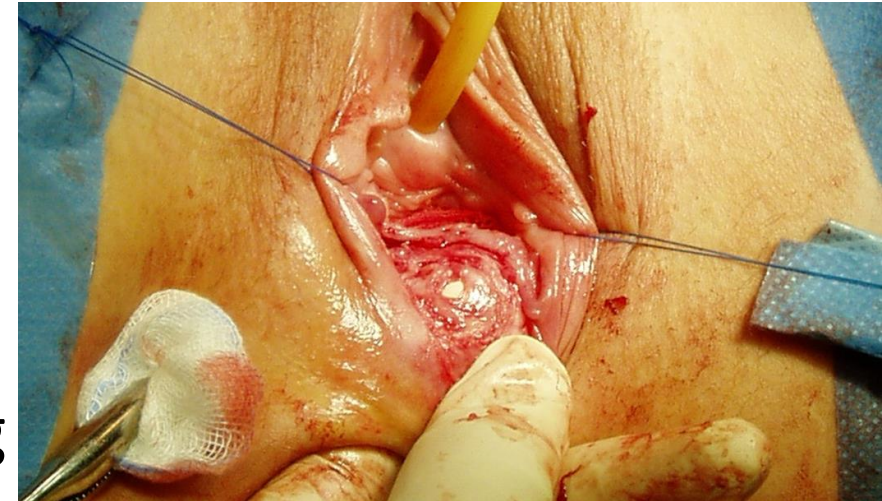
Diagnostikk

- Inspeksjon; Gynekologisk undersøkelse i narkose
- Sondering
- Blåfargetest: veneflon, gel rektalt
- Endoskopi; Ano-/rectoskopi
- Billeddiagnostikk
 - MR fistulografi
 - Ultralyd

Behandling relatert til årsak

- Kirurgisk/obstetrisk: fistelkirurgi
 - Vaginal fistellukningsprosedyre (VFP)
 - Deviasjon (kateter/stomi) kan gi tilheling uten kirurgi
 - VFP m/stomi
- Infeksjon; drenasje/insisjon/antibiotika
 - Stomi v/divertikulitt
- Inflammasjon (IBD): medikamenter hovedbehandling
 - Drenasje/seton
 - Kirurgi hvis remisjon
 - Revisjon av reservoar
- Strålefistler: permanent deviasjon (stomi/Brickerblære)
 - HBO pre-/postoperativt

Medikamentell behandling ved IBD-fistelsykdom

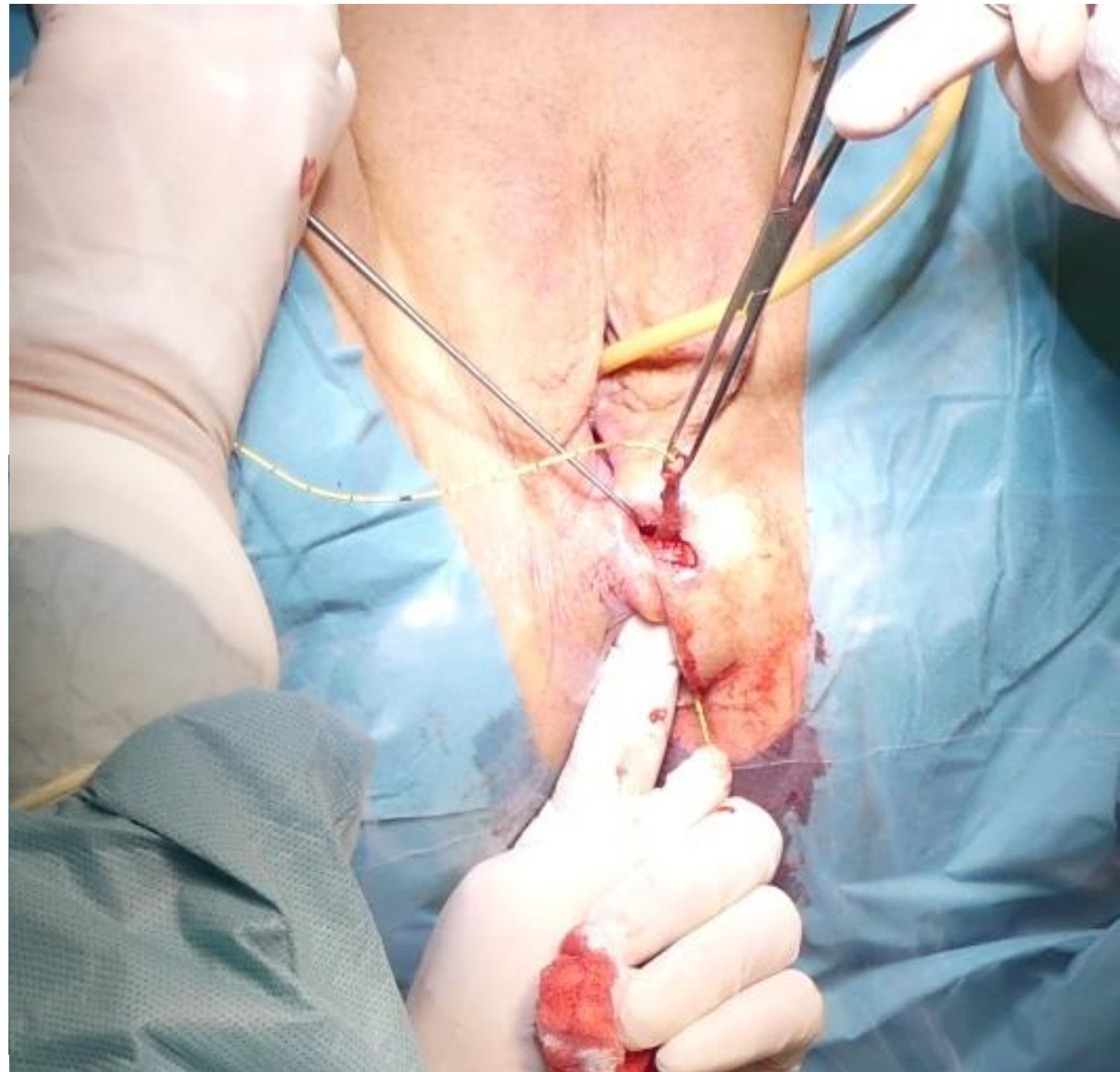
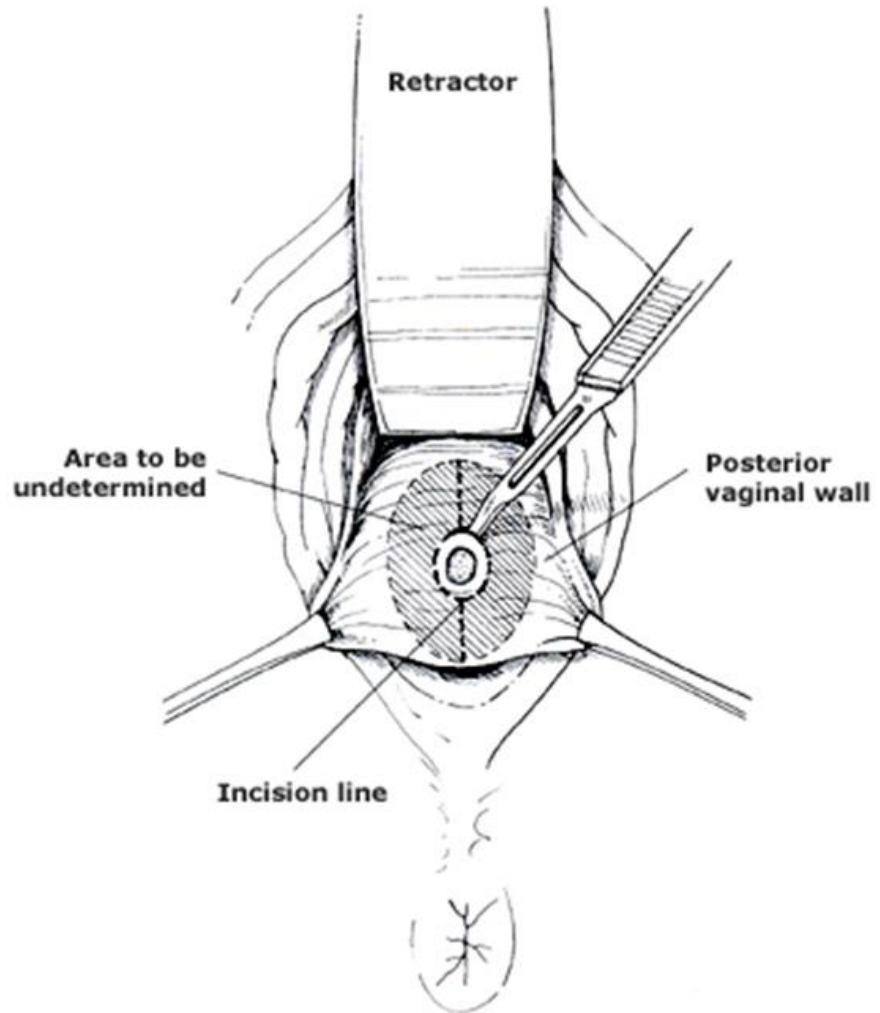
- Opptil 50% av Mb Crohn fistulærer (Nielsen OH, NCPGG 2009)
- Antibiotika
 - Metronidazol
- Immunmodulerende medikamenter
 - Corticosteroider systemisk/lokalt
 - Azathioprin
- Tumornekrosefaktor(TNF)- α -hemmar
 - Infliximab (Present DH NEJM 1999, Nirei T JCMR 20257)

Vaginal fistulektomi

- Hvis inflammasjon i remisjon
- Regional anestesi/narkose
- Sonder/blåfarge
- Lokal anestesi
 - vaskulær kontraksjon- redusert blødning
 - hydrodisseksjon
- Eksisjon av fistelgang -Lukning av separate lag
- Kontroll etter 2-3 mndr
- Hvis tilhelt reversering av evt. stomi

RVFplastikk

Når indikasjon for stomi?

- Ved recidivoperasjon
- Ved aktiv inflammasjon/infeksjon
- Ved stråleskade

Fistler ved inflammasjon

Mathilde Stenseth

Stud.med UiB

Hovedoppgave desember 2019

Materiale og Metode

- Retrospektiv kohortstudie
- NBTGF 1996-2018
- Kvinner behandlet for fistler med inflammatorisk genese

Pasientutvalget

Gynekologiske fistler
n=388

Enterogenitale fistler
n=246

Inflammatorisk genese
n=106

Studiesamtykke
n=92

Mb Crohn n=30
Ulcerøs colitt n=10
Uklassifisert n=2

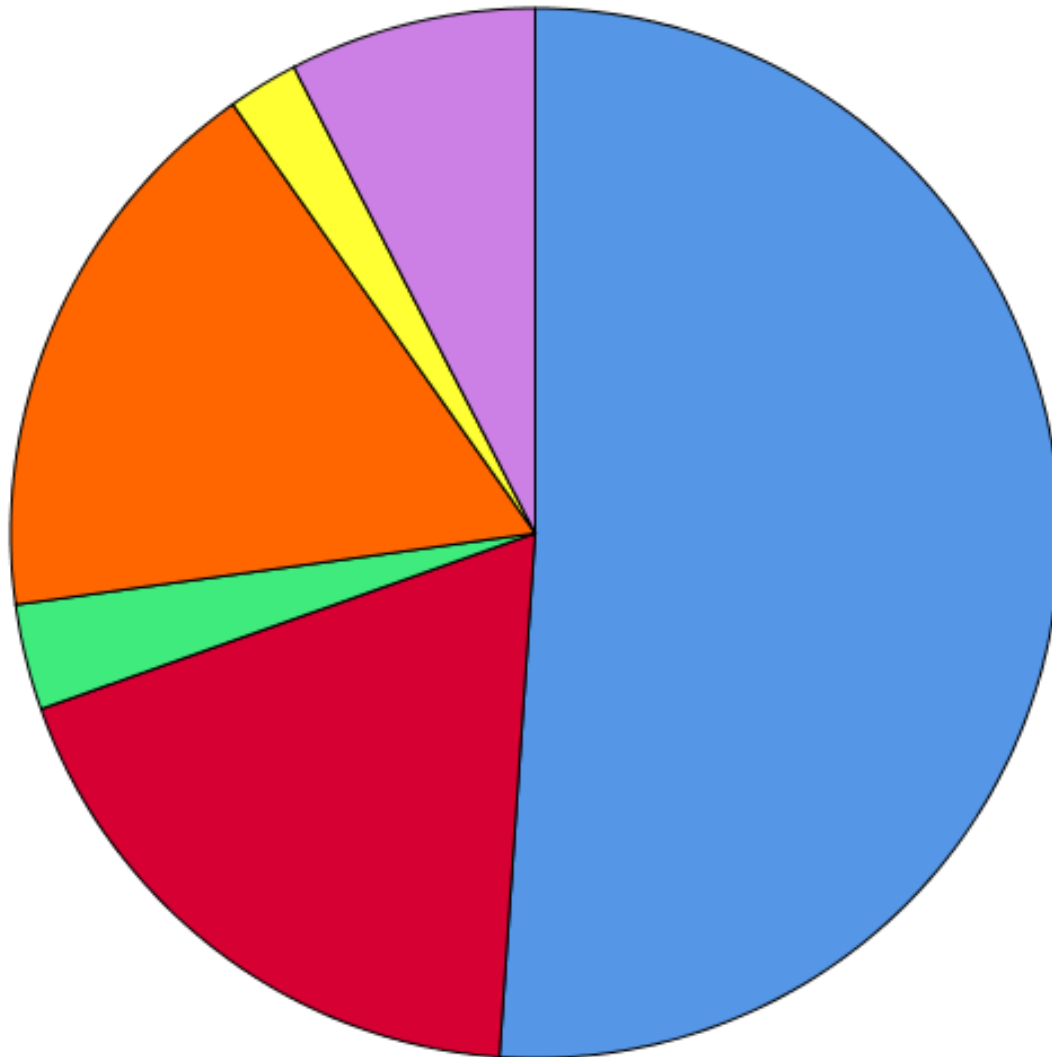
Diverticulitt n=17

IBD
n=42

Enteral infeksjon
n=21

Perineal inflammasjon
n=29

Fistellokalisasjon

- Rektovaginal, n = 47
- Rektoperineal, n = 17
- Vaginoperineal, n = 3
- Intestovaginal, n = 16
- Andre, n = 2
- Perianal, n = 7

Kategori og årsak

Fistelkategori	IBD n=42 (%)	Enteral infeksjon n=21 (%)	Perineal inflammasjon n=29 (%)
Rektovaginal	28 (67)	8 (38)	11 (38)
Rektoperineal	6 (14)	0 (0)	11 (38)
Vaginoperineal	0 (0)	0 (0)	3 (10)
Intestovaginal	3 (7)	13 (62)	0 (0)
Andre	2 (5)	0 (0)	0 (0)
Perianal	3 (7)	0 (0)	4 (14)

Pasientkarakteristika

	IBD	Enteral infeksjon	Perineal inflammasjon	Kruskal Wallis
	Median (95% KI)	Median (95% KI)	Median (95% KI)	P-verdi
Alder IBD diagnose (år)	27 (22-33)			
Alder NBTGF fisteldiagnose (år)	41,5 (35,0-46,0)	67,0 (61,0-75,0)	41,0 (36,0-46,0)	<0,001
Tid Symptom-Diagnose (mnd)	8,0 (4,0-21,0)	11,0 (6,0-28,0)	21,0 (8,0-51,0)	0,181
Fistelnivå (mm over hymen)	0,5 (0,0-5,0)	100,0 (80,0-100,0)	-5,0 (-10,0 til 0,0)*	<0,001
Fisteldiameter (mm)	2,0 (2,0-3,0)	2,0 (2,0-3,0)	2,0 (2,0-2,0)	0,209

* Negative verdier ved fistelåpning nedenfor/utenfor hymenalringen

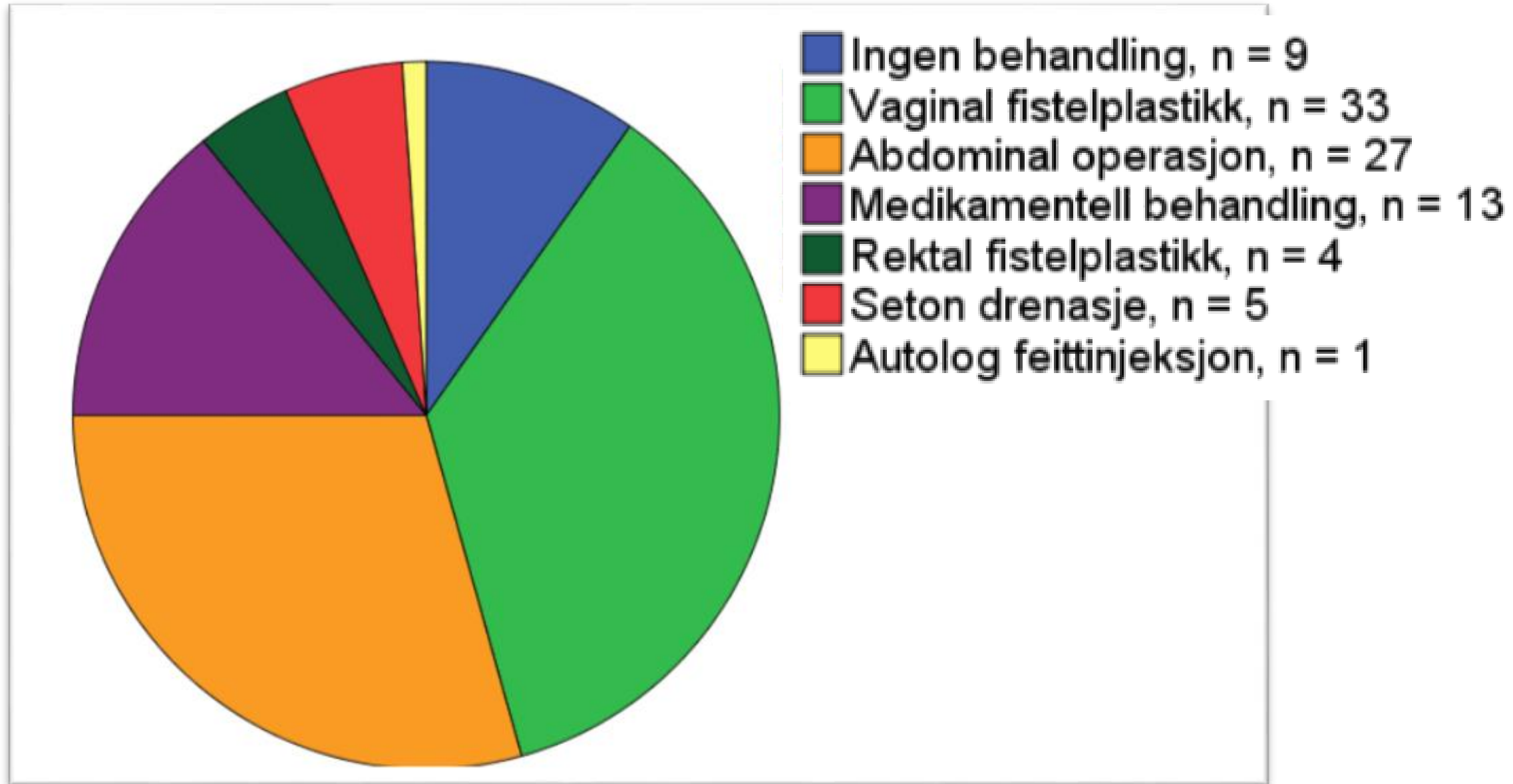
IBD; behandling før us NBTGF

- Tidligere medikamentell behandling:
 - 3 pas fire linjer, 4 tre linjer, 7 to linjer, 21 en linje
 - TNF-alfa medikamenter vanligst
- Tidligere kirurgisk behandling:
 - 6 pas tre kirurgiske inngrep, 12, to, 20 ett
 - Kolektomi m/ileoanal anastomose/stomi, ileocøkal reseksjon, kolostomi
- Tidligere fistelkirurgi
 - 11 kvinner

Behandling gitt

	IBD n = 42 (%)	Enteral infeksjon n = 21 (%)	Perineal inflammasjon n = 29 (%)	<i>Kjikkvadrattest</i> <i>p-verdi</i>
Antiinflammatorisk med.	34 (81)	0 (0)	6 (21)	<0,001
Seton	10 (24)	0 (0)	15 (52)	<0,001
Enterostomi	22 (52)	9 (43)	11 (38)	0,508
Abdominal prosedyre	12 (29)	10 (48)	1 (3)	0,001
Vaginal fistelplastikk	17 (41)	2 (10)	17 (59)	0,002
Rektal fistelplastikk	5 (12)	0 (0)	4 (14)	* 0,231
Feittinjeksjon	2 (5)	0 (0)	1 (3)	* 0,796
Kirurgi utan med.	5 (12)	14 (67)	16 (55)	<0,001
Kirurgi og med.	25 (60)	0 (0)	6 (21)	<0,001

Behandling ved avslutning NBTGF

Resultat

	IBD n = 42 (%)	Enteral infeksjon n = 21 (%)	Perineal inflammasjon n = 29 (%)	Kjikkvadrattest p-verdi
Tilhelt fistel	20 (48) 53	13 (62) 87	18 (62) 78	0,036
Vedvarende fistel	17 (40)	2 (10)	5 (17)	
Ikke behandlet eller fulgt opp ved NBTGF	3 (7)	5 (24)	5 (17)	
Ikke ferdigbehandlet	2 (5)	1 (5)	1 (3)	

Konklusjon Inflammatoriske fistler

	TILHELT
• Årsakskategorier: ulike karakteristika og prognose	
• Enteral inflammasjon : høye fistler, abdominal prosedyre,	87%
• Perineal infeksjon : lave fistler, vaginal fistelplastikk,	78%
• IBD: lave fistler, multimodal/tverrprofesjonell tilnærming,
medikamentell behandling viktigst	53%
sml	
• Obstetriske fistler : rektovaginale, 41 pas	98%
• Kirurgiske fistler: vesikovaginale, 124 pas	94%
• Strålebetingete fistler: rektovaginale, 39 pas	26%